

musik

BIBLIOTEKSNYTT



SVENSKA
MUSIKBIBLIOTEKS-
FÖRENINGEN

♪ Musikhögskoleträff i Stockholm

♪ Rapport från IAML 2011

♪ Två bibliotek i Malmö

♪ På jakt efter Hartevellds
fotspår i Moskva

♪ Vördade maestro
Franz Liszt!

♪ Musikforskning idag

♪ Svenskt visarkiv har fyllt 60 år

25:-

nr.3
2011.



KALENDARIUM 2011

Barnpop i Rotundan, Stockholms stadsbibliotek

- 15 oktober James Hollingworth
- 12 november Lekisjazz
- Musikarkivens nätverksträff i Rättvik 10-11 november
- IAML-konferens i Montréal 22-27 juli 2012

Träff med folkbibliotekssektionen, IAML Dublin 2011. Läs mer på s.14. Omslagsbilden: Ljuskronan i Gaiety Theatre, Dublin. Foto: Ingemar Johansson

INNEHÅLL

- | | | | |
|---|---|----|---|
| 3 | Ordföranden har ordet, Redaktörens ruta | 12 | Vördade maestro Franz Liszt! |
| 4 | Musikhögskoleträff i Stockholm | 13 | Musikforskning idag |
| 6 | Två bibliotek i Malmö | 14 | Efter en Guinness var vi redo för en veckas musikaliska injektioner - IAML 2011 |
| 8 | På jakt efter Hartevelds fotspår i Moskva | 19 | Summary in English |
| 9 | Svenskt visarkiv har fyllt 60 år | | |



SVENSKA
MUSIKBIBLIOTEKS-
FÖRENINGEN
www.smbf.nu



www.iaml.info

Layout Sara Lind

MUSIK

BIBLIOTEKSNYTT

utges av Svenska musikbiblioteks-föreningen, svenska sektionen av IAML, International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres

ISSN 0283-104X

Redaktör och distr.: Lena Nettelbladt
Musik- och teaterbiblioteket Box 16326
103 26 Stockholm
08-519 554 10 lena.nettelbladt@muslib.se
Prenumerationer inkl. medlemskap:
enskilda 250:-, institutioner 400:-, veteraner,
studerande, arbetslösa 125:-
Plusgiro 65 21 22-3

www.musikbiblioteksbloggen.blogspot.com

Kära kollegor

Foto: Ingemar Johansson



Så var hösten här och helt plötsligt känns sommaren avlägsen. Men alla årstider har sin charm och nu kan vi se fram emot mörkare kvällar då vi kan kura ihop i soffhörnet med tända ljus och njuta av ytterligare ett nytt nummer av Musikbiblioteksnytt. Och det som gläder mig väldigt mycket det är att vi har blivit fler i föreningen.

I IAML såväl som de nationella föreningarna pågår en livlig diskussion om IAMLs framtid, nog så viktigt för oss alla att tänka på. Musikbiblioteken idag och musikbiblioteken för 40 – 50 år sedan ser inte likadana ut och behoven och kraven på en musikbibliotekarie har förändrats radikalt. Hur skall vi bemöta detta? Det är samtidigt otroligt viktigt att vi behåller kompetensen på våra musikbibliotek i dessa tider. Det är stora och viktiga frågor som vi behöver stöta och blöta tillsammans, till saken kommer ju dessutom att behoven skiljer sig från ett forskningsbibliotek till ett folkbibliotek. Detta är frågor som vi kommer att återkomma med ett flertal gånger i vår förening. Har du någon fundering kring detta? Hör gärna av dig på facebook, musikbiblioteksforum eller på något annat sätt.

Jag har sedan ett år tillbaka bytt arbetsplats och arbetar nu som bibliotekschef på skol- och folkbiblioteket i Hagfors. Hagfors ligger i Klarälvdalen i norra Värmland. Mitt uppdrag ser lite annorlunda ut från mitt tidigare uppdrag

då jag var på Musikhögskolan Ingesund men musiken tar jag med mig. Det är lärorikt och roligt att få byta miljö och ta del av ett – som i detta fall – nytt bibliotek och en ny skola. Jag arbetar mycket med skolan och med eleverna och ofta funderar jag över musiken/de estetiska uttrycksformerna i kombination med bibliotekets roll i deras liv och hur vi på biblioteket kan bidra till en högre måluppfyllelse för skolans elever. Vad gör vi av musiken på våra bibliotek? Jag tror att vi i en framtid kan se fler variationer av musikbibliotek och framförallt användningen av musiken på biblioteket – och då menar jag både musikalier och den ljudande musiken.

Vi har spännande tid framför oss!

Många varma hälsningar

Birgitta Sparre

Redaktörens ruta

När jag var i Dublin i somras på IAML*-konferensen för musikbibliotekarier och musikarkivarier kände jag mig stolt över Svenska musikbiblioteksföreningen. Pia Shekhter är generalsekreterare i IAML. Vår ordförande Birgitta Sparre står inför hela auditoriet och berättar vad vi gjort under året. Kerstin Carpvik, sekreterare i vår förening, blev vald till sekreterare i Research Libraries Branch. Annika Simms blev vald till sekreterare i Public Libraries Branch. Inger Enquist är ordförande i Working Group on Access to Music Archives. Astrid Smith är aktiv i frågor som rör IAMLs framtid. Jag är även stolt och glad över att vi var så många från Sverige som var

med i Dublin. Fundera redan nu om du vill åka på konferens nästa år så den är i Montreal i Kanada! Det finns flera resestipendier att söka.

Det bubblar i musikbiblioteksvärlden med intressanta bloggar, twitterflöden och facebooksidor och jag tycker att det är svårt att hänga med. Om du hittar något du vill visa kan du göra det på Svenska musikbiblioteksföreningens facebooksida. Ett av de mest spännande föredragen i Dublin beskrev ett innovativt och annorlunda projektet i Amsterdam mellan stadsbiblioteket och elever från designhögskolan. Läs mer om det i Anna Hedmans och Annika Simms artikel om Dublin. I detta nummer kan

du även läsa om den årliga träffen för musikhögskolebibliotekarier, Svenskt visarkvis 60-årsjubileum, konferens om musikkforskning i Uppsala, Marina Deminas forskningsresa till Moskva, Kerstins och mina intryck från en resa till Malmö samt Paul-Christian Sjöbergs kåseri och hyllning till kompositören Franz Liszt som föddes för 200 år sedan.

Mycket nöje önskar Lena Nettelbladt

* IAML = International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres

www.musikbiblioteksbloggen.blogspot.com

www.smbf.nu

musikbiblioteksforum@listserv.kb.se

www.facebook.com/ (Musikbiblioteksföreningen)

Musikhögskoleträff i Stockholm

||| Lena Nettelbladt, text & bild



Susanne Suttner och Mattias Arveheim berättar om Notgruppens verksamhet.

Musikhögskolan i Stockholm var värd för den årliga träffen för bibliotekarier vid landets musikhögskolor 18-19 augusti.

I *Musikbiblioteksnytt* nr 4, 2009, kan du läsa mer om Musikhögskolans bibliotek som i september 2009 öppnade i nya lokaler. Biblioteket har ljusgröna detaljer i inredningen, till exempel lånedisken, fåtöljer, bord och stolar. I hyllorna finns specialgjorda träboxar för studiepartitur och andra noter och specialgjorda hyl-

lor för CD och DVD. Alla äldre nummer av tidskrifter finns framme och är för hemlån. Tjänsterummen har fått sina glasväggar dekorerade med noter av Franz Berwald för att slippa alltför mycket insyn. I anslutning till biblioteket finns plats för 6 doktorander.

Notgruppen på Svensk Musik digitaliserar

Alla musikhögskolor fanns representerade utom Örebro som hade fått förhinder. Det var cirka 15 bibliotekarier från Malmö, Piteå, Ingesund, Göte-

borg och Stockholm. Kerstin Carpvik och jag hade också glädjen att få vara med. Programmet var intressant och allt var välorganiserat. Första punkt efter rundvandringen var Susanne Suttner och Mattias Arveheim som berättade om Notgruppens verksamhet. Svensk musik är sedan juli 2008 ett eget bolag som ägs av Stim. Notgruppen hör till Svensk musik och sysslar med skanning av noter. De arbetar med att skanna sin egen notsamling som innehåller 17 000 manuskript, en hyrdepå för samtida orkesterverk och SKAPs arkiv med



Karin Nordgren, chef för Musikhögskolans bibliotek i Stockholm, sitter i en av bibliotekets gröna fätöljer

60 000 populärmusiknoter. Nu erbjuder de sina tjänster externt till alla som vill ha hjälp med att skanna, restaurera, printa och binda in. De har köpt in de senaste maskinerna för ändamålet. De har redan skannat Musikaliska konstföreningens notsamling som var mycket sliten.

Edition Suecia och Phono Suecia läggs ner

Susanne och Mattias berättar också om stora förändringar hos Svensk musik. Notförlaget Edition Suecia och skivbolaget Phono Suecia ska sluta med nyutgivningar. Däremot kommer de redan publicerade utgåvorna fortsätta att säljas. Hur det kommer ske är ännu inte bestämt. Promotiondelen tas bort från Svensk musik och ska i fortsättningen hanteras av FST, Föreningen Svenska Tonsättare och SKAP, Svenska Kompositörer Av Populärmusik. Det som kommer att vara kvar hos Svensk musik är digitalisering, producerande av notmaterial, mottagande av depositioner från tonsättare och stäm-utskrifter samt uthyrning, försäljning och information om svensk samtida musik. Tonsättarna lämnar idag till största delen in sina noter som digitala filer och endast i undantagsfall tas pappersoriginal emot. Svensk musik säljer kopior av sina deponerade kammarmusikverk och hyr ut stråkorkester, sinfonietta och orkestermate-

rial. Blåsorkestermaterial går däremot bra att köpa. Det finns även PDF-exempel på www.mic.se där också de verk som finns i depån är till försäljning.

Därefter följde fika med Karin Nordgrens hembakta äppelkaka och på kvällen bjöd Musikhögskolan på middag på restaurang Sabai-song.

Hur gör ni? Så här gör vi

Nästa dag ägnades åt allmänna diskussioner om upphandling av tidskriftsprenumerationer, inköpskanaler för media och inköpsavtal som måste följas,

om läsplatlor, och surfplatlor, e-böcker, och om det behövs särskilda överenskommelser för utlån av DVD eller inte. Nytt för de flesta var att Piteå har Naxos music library i sin lokala katalog. Biblioteket får en fil från Naxos en gång per år. Det är en fin service till användarna som får en mer samlad bild av vad biblioteket har att erbjuda. Musikhögskolan i Stockholm katalogiserar sina skivor på spårnivå i ett filemakersystem som inte finns i deras lokala katalog Mikromarc. Vi pratade också om DiVA som är en gemensam söktjänst och ett öppet arkiv för studentuppsatser producerade vid 28 lärosäten. Studenterna ska själva lägga in sina uppsatser i DiVA. Musikhögskolebiblioteken jämförde också sin hantering av kurslitteratur och redovisade problem med att få listor från lärarna på vilken litteratur som kommer att användas. I Piteå finns det reglerat att en kurslista måste finnas senast tre veckor före kursstart och att den inte får ändras. Till sist kom frågan om böter upp. På Musikhögskolan i Stockholm kan studenten inte söka stipendium om den har en skuld till biblioteket.

Träffen avslutades med ett studiebesök på Musik- och teaterbiblioteket.



Musikhögskolans bibliotek sett från galleriet.

Två bibliotek i Malmö

||| Lena Nettelbladt, text & bild



Britt Roslund, chef på Musikhögskolans bibliotek.

I slutet av maj tog Kerstin Carpvik och jag tåget ner till Malmö för att besöka Musikhögskolans bibliotek och Malmö stadsbibliotek. Först åkte vi till Musikhögskolan och besökte biblioteket som har sigel LMU i Libris biblioteksdatas. Vi blev mycket väl mottagna av Britt Roslund, Elisabeth Hansson och Christer Axell som alla arbetar på biblioteket.

I *Musikbiblioteksnytt* nummer 4 år 2008 kunde vi läsa om att biblioteket just flyttat in i nya lokaler. Vi har varit nyfikna på att få se det med egna ögon. Biblioteket är stort och ljust. Biblioteket som är öppet 32,5 timmar per vecka är till för studenter, lärare och övrig personal på Musikhögskolan. Vid varje terminsstart har Britt användarundervisning för nya studenter. Att biblioteket är uppskattat kunde vi se på bilder och verser som fanns på väggarna med tack från låntagarna.

Imponerande katalogiseringstakt

Anslaget för inköp av media är 200 000 kr. Elisabeth katalogiserar CD, Britt och Christer katalogiserar böcker och noter och DVD. De katalogiserar i Voyager och det visas i Libris nästa dag samt även i universitetets nätkatalog LOVISA som är det lokala systemet för cirkulation och utlån. Vi imponeras av deras katalogiseringstakt, de hinner katalogisera mer än de köper in, de gör också en del retroaktivt, sådant som endast finns registrerat på katalogkort. De flesta noter köper Britt in från Echo musik, men även från Gehrman's musikförlag, Bo Ejeby, Ehrlingförlagen, Verbum och Notposten. När hon beställer böcker eller noter från Adlibris eller Bokus väljer hon färdigplattat. Skivor köper de från CDON, Ginza eller Naxos och Zweitausendeins. Britt, Elisabeth och Christer har möte en gång i veckan då de går igenom inköpsförslag som har kommit och kataloger från förlagen och bestämmer vad de ska köpa in. De år då budgeten tillåter åker Britt själv eller tillsammans med Elisabeth och Christer till musikmässan i Frankfurt där världens notförlag visar upp sin senaste produktion. Här handlas mycket. Varje år åker däremot alla tre till bokmässan i Göteborg. Noterna i biblioteket är uppställda i kapslar med olika färg för olika



Marita Hörlin arbetar på musikavdelningen.

genrer och cd-skivorna står i specialgjorda hyllor. Biblioteket har fått flera flyttlådor med utgallrade noter från Malmö stadsbibliotek, så nog finns det material att katalogisera!

Tidskrifter för hemlån och videodatabaser

De 100 tidskrifter som biblioteket prenumererar på får lånas hem utom det senaste numret. Biblioteket har cirka 6000 CD som besökarna får lyssna på i bibliotekets lyssnarrum. DVD är för hemlån i 14 dagar. Biblioteket har även licenser som gör det möjligt för studenterna att lyssna på musik från Naxos Music Library och att se video från Naxos Video Library och dessa tjänster kan de utnyttja även hemifrån. En annan databas som biblioteket erb-

juder är Music Online som innehåller inspelningar, video, noter och referensverk.

Biblioteket har en mycket fin länksamling, tips på sidor på Internet, uppdelad på allmänt, avhandlingar, folkmusik, inspelningar, jazz- pop- rock, musikinstrument, noter, nätbutiker, opera, ordböcker, orgel, musikskolor, tonsättare och undervisning.

<http://www.mhm.lu.se/o.o.i.s/15936>

Peter Berry fakultetsbibliotekarie

Vi träffade även Peter Berry som är fakultetsbibliotekarie för de konstnärliga fakulteterna vid Lunds universitet. Han ger stöd åt musikhögskolans, teaterhögskolans och konsthögskolans bibliotek med bland annat elektronisk publicering, underhåll och utveckling av digitala tjänster och han representerar fakultetens bibliotek i olika samrådsorgan inom Lunds universitets bibliotek.

Malmö stadsbibliotek - 10 000 CD utlånade i april

Nästa dag begav vi oss till Malmö stadsbibliotek där vi blev mötta av Torbjörn Bondesson och Åse Lugner. Åse är enligt sin egen presentation på webbplatsen "en sjungande bibliotekarie/teamledare för Unik förmedling med ansvar för babysången på biblioteket"

och Torbjörn "är en bibliotekarie med ett stort och brinnande intresse för musik, framförallt bluesen har speciell plats i hans hjärta". Det har hänt mycket på Malmö stadsbibliotek den senaste tiden som vi har kunnat läsa om i ett flertal tidningar till exempel i Biblioteksbladet nr 3, 2011. Musikavdelningen har nyss flyttat till byggnaden som kallas Ljusets kalender. Här finns noter, CD, DVD och dataspel prydligt uppställda i ljusgrå hyllor med tydlig skyltning. Det är inte alls så att stadsbiblioteket har givit alla noter till Musikhögskolan. Noterna som finns framme ser nya och inbjudande ut. När vi är där är det ganska tomt på besökare. De har nog ännu inte hunnit hitta till den nya platsen för musiken. Informationsdisken är nyligen ditsatt och för tillfället obemä-

Torbjörn berättar att utlåningen av CD har gått ner drastiskt, minus 18 % 2010 jämfört med 2009.

- Jämför vi till exempel utlån april 2009 med samma månad 2011 är minskningen cirka 7 000. Men under april 2011 lånade vi ändå ut över 10 000 cd! Varje fredag får biblioteket en laddning nya CD som Torbjörn har beställt från den lokala skivaffären.

- Vi slimmar posterna, rationaliserar, berättar Torbjörn om skivkatalogiseringen. Vi vet vad låntagarna söker på och vi fyller inte ut för att visa att vi är duktiga på att katalogisera. Vi måste vara snabba för att överhuvudtaget vara med på banan.

Nyhetslistor och blogg

Biblioteket har en webbsida med nyhetslistor månadsvis för noter, musikkatalogiseringen, CD och DVD. Nyhetslistorna kan du prenumerera på. En titt på septembers nyhetslistor visar på 60 nya CD fast det bara är början av september. I augusti köptes 9 DVD, 49 noter, och 2 böcker om musik. Användare kan lämna inköpsförslag direkt på webben och biblioteket har även en blogg där Anders Jaderup skriver om musik (se även *Musikbiblioteksnytt* nummer 4, 2010).



Sten Broman blickar ner på Musikhögskolans bibliotek.

På jakt

efter Hartevellds fotspår i Moskva



||| Marina Demina, text och foto, Musik- och teaterbiblioteket

Tack vare ett bidrag från Tobias Norlind-stiftelsen reste jag i somras till Moskva för att söka material rörande Wilhelm Harteveild (1859-1927), en svensk kompositör som levde i Ryssland mellan 1877 och 1918.

Musik- och teaterbiblioteket har för några år sedan förvärvat en låda med hans arkivmaterial vilket gav upphov till vidare forskning. I cirka två veckor, från den 26 maj till den 10 juni, arbetade jag i olika arkiv, bland annat i Glinkamuseet, Bakhrushinmuseet, Ryska statsarkivet för litteratur och konst och Ryska statsbiblioteket (f.d. Leninbiblioteket). Jag gjorde en inventering av deras omfattande Harteveildmaterial. Här finns Hartevellds musikverk, uppteckningar och bearbetningar av sibiriska fångelsesånger. De har också litterära arbeten i autograf och samtida tryck, brev och diverse andra dokument. Särskilt spännande var det att hitta ett manuskript i autograf av ”Moskvas Lantvärnsmarsch 1812” – musiken, som senare blev känd i Sverige som *Marcia Carolus Rex*, Karl den XII:s marsch. Upptäckten av autografen med den ”rätta” titeln, (tidigare har man endast haft tillgång till ett tryck) samt kompositörens egenhändiga notering ”uppteck-

ning” har stärkt min tidigare ståndpunkt om att Harteveild inte tonsatte marschen själv utan att *Marcia Carolus Rex* är en bearbetning av en ännu inte belagd källa, troligen en gammal fransk marsch.

Bland de roliga upptäckterna bör även nämnas två så kallade ”musikbrev” – skämtsamma meddelanden tonsatta för röst och piano som Wilhelm Harteveild skickade till kompositörerna Sergej Tanejev och Jurij Sakhnovskij.

Under besöket i Glinkamuseet passade jag även på att titta på ett manuskript i autograf av P. Tjajkovskij – hans översättning och bearbetning av recitativ till första akten av Mozarts opera *Figaros bröllop*. Den övriga delen av autografen (akt 2,3,4) var nämligen återupptäckt hos oss på Musik- och teaterbiblioteket förra året efter att ha räknats vara förlorad i över ett hundra år. Efter förhandlingar med museets ledning har jag ordnat ett byte av kopior på våra respektive delar av manuskriptet. Vi har även fått en kopia av ett porträtt av Nils Chrisander (1846-1918) – en svensk som i likhet med Harteveild valde att bosätta sig i Ryssland i slutet av 1800-talet och som 1899 lämnade in Tjajkovskijs autograf till Musikaliska akademins bibliotek.

Läs mer...

Läs mer om kofferten med Hartevellds material i e-tidskriften *Dokumenterat* nr 41
http://www.muslib.se/publ/bulletin/dokumenterat_41.pdf

I *Musikbiblioteksnytt* nr 3 2010 kan du läsa att Marina deltog i IAML-konferensen i Moskva 2010 med ”en vacker plansch om den svenskryske tonsättaren och äventyraren Wilhelm Harteveild”
http://www.smbf.nu/dok/mbn/mbn_2010_03.pdf

I *Musikbiblioteksnytt* nr 4 2010 kan du läsa Marinas artikel om det återupptäckta Tjajkovskijmanuskriptet.
http://www.smbf.nu/dok/mbn/mbn_2010_04.pdf

Bildtext: Tre ”länkort” för olika arkiv i Moskva. På det fjärde stället (Glinkamuseum) krävdes inget kort men där fanns en märklig rutin: inne i varje material man fick fanns det en blankett där man fick fylla i datum, sitt namn, vem man var och inte minst i vilket syfte materialet användes. Så jag kunde också se vem som tittade på Hartevellds sånger på 1970-talet

Svenskt visarkiv har fyllt 60 år

||| Eric Hammarström, text och foto, Svenskt visarkiv



Att svenskt visarkiv hunnit bli 60 måste naturligtvis uppmärksammas. Sista helgen i maj skedde detta med seminarier både på fredagen och lördagen på Musik- och teatermuseet i Stockholm. På fredagskvällen var det sen stor bankett i samma lokaler.

Lite historik

Svenskt visarkiv är idag ett centralt statligt arkiv för folkmusik, jazz och

äldre populärmusik. Ett dussintal medarbetare arbetar med bland annat insamling, ordnande och forskning kring dessa genrer. Men vad vore det för mening med denna verksamhet om inte resultatet av mödorna kom till användning? Redan från början har arkivet stått till tjänst åt både musiker, forskning och allmänhet. Katalogen över utgivna böcker och skrifter är också omfattande. Det hela började emellertid i en betydligt blygsammare skala.

1951 ställde den visintresserade skeppsredaren Sven Salén (1890-1969) en vindsvåning på Östermalm till förfogande där han ur egen ficka avlönade sina kollegor från Samfundet Visans vänner, Uno Strömblad (1891-1962) och Ulf Peder Olrog (1919-1972). Syftet var att bygga upp ett centralt register över äldre svenska visor. Därmed var alltså Svenskt visarkiv fött. Olrog som samma år lade fram sin licentiatavhandling, *Studier i folkets visor*, blev chef de första tre åren. Arkivet var då en stiftelse med folk från den akademiska världen, Visans vänner och museer och arkiv. 1954 tillträdde den blott 24-årige Bengt R Jonsson (1930-2009) som chef, vilket han kom att vara i 41 år tills han efterträddes av Märta Ramsten 1995. Sedan 2001 är den mångsidige musikern och musiketnologen Dan Lundberg chef. Under 1950- och 60-talen finansierades verksamheten av Salén samt en del medel från vetenskapliga fonder och ett visst statsanslag. Det var naturligtvis ohållbart i längden att vara så beroende av en enskild finansiärs välvilja. Efter långt och enträget lobbyarbete lyckades man från 1970 bli helstatligt. Från och med första maj i år ingår Visarkivet i den nya myndigheten Statens musikverk tillsammans med bland annat Musik- och teaterbiblioteket och Musik- och teatermuseet.



Carl-Axel och Monica Dominique spelar en orsapolska fyrhändigt.

Ulf Peder Olrog – arkivpionjär, visdiktare, radioman

Fredagens seminarium ägnades helt åt Visarkivets förste chef Ulf Peder Olrog. Då släpptes också boken med och om Olrogs licentiatavhandling från 1951, *Studier i folkets visor*. Avhandlingen hade bara funnits i maskinskriven form tidigare. Redaktörerna Märta Ramsten,

“ Gratulationerna bestod inte bara av ord utan som sig bör i detta sammanhang också av visor.

Karin Strand och Mathias Boström hade jobbat med manuset in i det sista och det var riktigt nervöst om boken skulle hinna komma ut till seminariet som planerat. Sedan följde det ena intressanta föredraget efter det andra. Visarkivets Mathias Boström talade om Olrog som forskare och arkivbyggare, Märta Ramsten fortsatte om Olrog på

fältet. Professor Alf Arvidsson från Umeå talade om honom som brobyggare och lobbyist. Olrog var ju anställd på radions underhållningsavdelning från 1964 och där han även var chef det sista året innan han bestämde sig för att inte leva längre. Per-Erik Brolinsson från Stockholms universitet och litteraturvetaren Karin Strand från Visarkivet talade om Olrogs musikaliska mix respektive textvärldar och om hur han blandade lärda referenser med ett folkligt tilltal. Seminariedelen av fredagen interfolierades och avslutades med att trubaduren Jan-Olof Andersson framförde några bejublade tolkningar av Olrogvisor.

Jubileumsfest

Nu hade vi ett par timmar på oss att rigga om för den stora festen. Ett hundratal gäster från Sverige och övriga Norden hade anmält sig. Cateringfirman med Kjell Nymark i spetsen jobbade på intensivt med att få i ordning kvällens festmåltid medan vi som arbetar på Visarkivet möblerade om lokalen och svidade om. Vi lyckades hålla tids-schemat riktigt bra och klockan sju öppnades portarna för alla firare. Det

ena fyndiga talet efter det andra avlöste varandra. Gratulationerna bestod inte bara av ord utan som sig bör i detta sammanhang också av visor. En riktig musikalisk höjdpunkt var när paret Monica och Carl-Axel Dominique fyrhändigt på flygeln framförde en orsapolska, som de sade, på sitt sätt. Det är en ynnest att få bli gratulerad av sådana fantastiska musiker.

När sittningen och talen var avklarade vidtog dansen. Det var såväl gammeldans framförd av arkivets egen personal samt gästande spelmän, balkanmusik med Orientexpressen som swingmusik med delar av Kustbandet ledda av jazzavdelningens förre chef Jens Lindgren. De sistnämnda dagen till ära döpta till ”Jesse’s Jubilee Stompers”.

Musikarkiv som slutförvaring eller kreativ resurs?

Fastän det varit fest kvällen innan fortsatte lördagen med ett nytt seminarietema. Denna gång handlade det om ett för Musikbiblioteksförningens medlemmar mycket viktigt ämne, nämligen musikarkivets roll nu och i



Janne Bark i Jesse's Jubilee Stompers.

framtiden. Rubriken var *Musikarkiv som slutförvaring eller kreativ resurs*. Frågan handlar om hur vi i vår värld ska kunna tillgängliggöra vårt material så det kan återanvändas i en kreativ process av både professionella och amatörer.

Stefan Bohman, tidigare chef för Musikmuseet, nu chef för Strindbergsmuseet, talade under rubriken *Att lyssna på döda eller levande kompositörer – musik som kulturarv*. Han visade på hur företrädare för olika ideologier under olika perioder försökt göra Beethoven till sin. Generaldirektören för det nybildade Statens musikverk, där Svenskt visarkiv ingår, Stina Westerberg berättade om hur de under hennes tid arbetade på Vadstenaakademien med att forska i arkivmaterial och levandegöra det i sina uppsättningar. Musikforskaren och arrangören Thomas Olsson talade om hur unga musikintresserade hittar till jazzen idag och etnologen Agneta Lilja talade om arkiven och vårt behov av ett genuint kulturarv.

Efter lunch var det så dags för dagens fokusföredrag som hölls av den danske

historikern Niels Kayser Nielsen. Han spann på sätt och vis vidare på samma tema som Agneta Lilja men vidgade horisonten. Rubriken på hans föredrag

“ “ Frågan handlar om hur vi i vår värld ska kunna tillgängliggöra vårt material så det kan återanvändas i en kreativ process av både professionella och amatörer.

var *Kulturarv och kulturell demokrati*. Det är fascinerande att höra en person som tycks röra sig lika hemtamt i alla de nordiska ländernas nutidshistoria inklusive populärkultur. Bland annat talade han om nationalismens förhållande till demokratiutvecklingen i de olika länderna under 1800- och 1900-talen.

Musikern och etnologiprofessorn

Owe Ronström höll ett lite medvetet provokativt föredrag om arkivens perspektiv på minne och historia.

Seminariet avslutades sedan med en paneldiskussion om musikarkivens samspel med musiklivet där sångerskorna Ulrika Bodén, Viveka Hellström och Eva Rune samt forskaren och arrangören Thomas Ohlsson samtalande. Samtalsledare var professorn i musik- och ljudproduktion vid Högskolan Dalarna Gunnar Ternhag.

Båda seminariedagarna direktsändes via webb-TV på visarkivets hemsida. I skrivande stund går det fortfarande att följa alla föredragen via följande länk: <http://bambuser.com/channel/svensk-tvisarkiv>

Förhoppningsvis var deltagarna på seminarierna och festen lika nöjda som vi som förberett arrangemanget. Men lika roligt som det var att vara med och arrangera var det också skönt att få pusta ut och ta igen sig på söndagen.

Vördade maestro Franz Liszt!

||| Paul-Christian Sjöberg



Tillåt mig i egenskap av en sentida representant för ett släkte som du inte hade mycket till övers för, "dessa kritiker med långa öron" som du kallade dem, tillåt mig att framföra mina varma och ödmjuka gratulationer till din 200-årsdag!

Vad skall jag egentligen tillägga om dig som inte redan tusen och åter tusen gånger är sagt och präntat i bunden

och obunden form? Från din tidiga barndom till din död i Bayreuth efter en Tristanföreställning där ordet "Tristan" var ditt sista hörbara ord var ditt liv ett enda lysande fyrverkeri i yttre mening. Egentligen fann du inte ro någonsans, hela ditt liv blev en resa utan mål med ständigt sprakande fyrverkerier som kulisser till urtypen för den romantiske konstnärens förverkligade bana. Alla dessa hel- och halvtokiga kvinnor som rullade sig för dina fötter, som till och med bevarade cigarrstumpar efter dig som souvenirer, all den yttre hovglans som du, en världsman, inte utan ett visst behag solade dig i – vad tänkte du om allt detta när du satt ensam vid din flygel och letade ut nya harmonier?

När jag ser på denna roliga bild av dig som Peter Söderberg gjort slår det mig att den på ett intuitivt träffande sätt fångat kärnan – ja, kanske en kärna bland många, den väsentliga kärnan i dig! Den romantiska människan som stormar himmel och helvete, Faust och Mefistofeles, det romantiske geniets dröm, i ord dokumenterad hos Byron,

i ton hos dig och din besvärlige svärson Wagner, understödd av din dotter Cosima, som du inte helt oberättigat kallade "meine schreckliche Tochter" och som pietetslöst skyndade sig att låta begrava dig när du opassande nog behagade avlida mitt under de inkomstbringande festspelen i Bayreuth.

Du har en svartvit ram omkring dig, pianotangenternas halskrås, din glädje, din stolthet, ditt gissel! Vad du skapat för det svartvita instrumentet är också helt präglad av det faustiska, här finns allt från julgransglitter till direkt banbrytande verk som givetvis först eftervärlden upptäckt och värderat. Äkta i känslor och stämningar var du nog alltid, men jag undrar om inte äktheten hos dig kändes störst när det förbannade glittret för musikpöbelgallerierna inte var en nödvändighet för dig längre och du kunde samla några begåvade elever omkring dig i Weimar som förde ditt arv vidare. "Kronprinsen" Carl Tausig – synd att han dog redan vid 30 års ålder – till och med Wagner uppskattade honom trots hans judiska börd och utfodrade honom med champagne och havannacigarrer!, Sophie Menter, din bästa kvinnliga elev, lika munvig i sin bajerska dialektskäft som ovanligt flink i fingrarna som

vågade utmana själve Hanslick i Wien med din Ess-durkonsert! Alfred Reisenauer, Eugen d'Albert m.fl., m.fl., vi hade också en begåvad flicka från Stockholm som studerade för dig, Hilda Thegerström.

Konsten har alltid varit ett spel och ett motspel, trender och motrender med mer eller mindre skrikande representanter i samtliga läger. Din tid var på ett sätt mera spännande än vår, ståndpunkterna var visserligen ofta oförsonligt låsta, ni pucklade på varandra med de mest uppfinningsrika invektiver som inte har någon motsvarighet i vår tid. Men bakom detta i de flesta fall dag-

sländeartade artilleriskjutande utkristaliserar sig som alltid några pärlor som motstår tidens obevekliga gnagartänder. I dina bästa stunder kunde du förvisso komponera verk av äkta guld, din Mefistomask försvinner inte helt men den blir betydligt mer mångfacetterad, på höjden och på djupet, med det för romantiken speciellt svårlösta balansproblemet som nödvändig arbetsmetod.

Illustration Peter Söderberg

Inforuta

Paul Christian Sjöberg har varit bibliotekschef vid Musikhögskolan i Malmö 1978-1999 och biträdande musikrecensent i Sydsvenska Dagbladet 1976-2002. Tillsammans med Roger Edman och Evabritt Selén vann han i direktsändning i TV Musikfrågan Kontrapunkt 1994.

idag Musikforskning

||| Johanna Grut,
Musik- och teaterbiblioteket

Svenska samfundet för musikforskning ger inte bara ut tidskriften STM (*Svensk tidskrift för musikforskning*), de ordnar även konferensen *Musikforskning idag* varje år. Där medverkar forskare och doktorander i konstnärlig forskning, musikvetenskap, musikpedagogik, litteraturvetenskap och teologi samt yrkesverksamma vid arkiv, bibliotek, Sveriges Radio och musikhögskolor. Årets konferens ägde rum i Uppsala 14-16 juni och innehöll över 30 presentationer som verkligen visade vilken bredd musikvetenskapen har idag.

Några exempel på pågående och framtida forskningsprojekt och avhandlingar: "Om det fula i musiken",

"Bildningsresan och den musikaliska smakens standardisering under 1700-talet", "Fanskap som identitet", "Musikverket i den postdigitala tidsåldern", "J-B Lully's musik i Sverige fram till 1690", "Musik och hälsa - ett nytt forskningsfält", "Hemdatorn Commodore 64 som teknisk, estetisk och kulturell praktik", "Den förhindrade skådespelaren - Richard Wagner och de teatrala konstarna" samt "Ulf Peder Olrog - spindeln i visnätet".

Programmet finns här:
<http://musikforskning.se/konferenser/2011/Pgm2011.pdf>
och abstracts läggs inom kort ut på www.musikforskning.se

ssm

Svenska samfundet för
musikforskning
SWEDISH SOCIETY FOR MUSICOLOGY

Johanna Grut och Marina Demina från Musik- och teaterbiblioteket deltog i konferensen och visade bibliotekets roll-up.

Efter en Guinness var vi redo för en veckas musikaliska injektioner

||| Anna Hedman, Audiovisuella medier, Kungliga biblioteket
||| Annika Simms, Västerås stadsbibliotek



Trinity College där den berömda Book of Kells från 700-talet visas. Foto Lena Nettelbladt

2011 års konferens i Dublin för bibliotekarier, arkivarier och dokumentalister inom musikområdet började storstilat med vackert väder och välkomsttal i Dublin City Hall med vin, tilltugg och underbar kupolmiljö. På vägen tillbaka till rummen på Trinity College tog några av oss en pint Guinness till levande jig och vi kände oss snart invigda och redo för en hel

veckas musikaliska injektioner för både själ, hjärta och hjärna och inte minst för alla spännande möten med människor från hela världen!

I år hölls konferensen i Dublin på anrika Trinity College, grundat av Elisabeth I 1592. Alla konferensens föredrag, sessioner, höll till i Trinity Colleges konferenslokaler som var moderna och välutrustade. Man kunde gå på de

föreläsningar man tyckte var intressanta och även gå mellan åhörarsalarna mitt under föredragen, så det var tämligen fritt, vilket var skönt. De flesta av konferensens deltagare bodde också på området, mitt i den historiska miljön där storheter som Jonathan Swift, Oscar Wilde, W H Yeats och Samuel Beckett vankat på sin tid. Boendet var prisvärt och centralt fast lugnt ändå, men gott om turister dagtid. På cam-

pusområdet ringlade en evigt lång kö till museet med The Book of Kells, en illuminerad avskrift av evangelierna på latin från 800-talet, skrivet av munkar från hebridön Iona, och som ska vara väldigt unik.

Christopher Hogwood om Francesco Geminiani

Här följer ett antal nedslag i vad veckan i övrigt hade att bjuda på:

Första dagen inledde den nyvalda generalsekretären i IAML:s styrelse, Pia Shekter från Göteborg, med en trevlig och angelägen introduktion för alla oss som deltog för första gången för att vi inte skulle känna oss bortkomna, tack Pia. Hon förberedde oss även för det efterkommande ”postkonferens syndromet”, tomheten när veckan har gått, och visst kändes det märkligt att senare sitta ensam på planet hem efter sådana intensiva dagar.

”Opening session” var en av konferensens höjdpunkter med Christopher Hogwood, dirigent och musikkforskare, som förste talare. Under titeln ”The shadow of Handel” berättade han om sitt pågående arbete med att publicera spelbara, numrerade och kommenterade utgåvor med instruktioner av 1700-tals musikern och kompositören Francesco Geminianis samlade produktion: The Francesco Geminiani Opera Omnia.

“Han var en lysande violinist och virtuos som inte tyckte om att ge konserter, men när han så väl gjorde, svimmade damerna av uppskattning.

Francesco Geminiani (1687-1762) var en kosmopolitisk italienare som bodde större delen av sitt liv i Dublin med täta kontakter till Paris. Dublin var för övrigt ett av Europas stora musikcentrum under mitten av 1700-talet. Geminiani var inte som en italienare skulle vara, och det gillades inte. Gemi-

niani avskydde dessutom opera och höll sig till att komponera främst instrumental musik. Han var elev till Scarlatti och tillsammans med Corelli och Händel räknades han som en av ”de tre stora” under sin levnad. Geminiani var en annorlunda och ovanligt självständig man för sin tid. Han var en lysande violinist och virtuos som inte tyckte om att ge konserter, men när han så väl gjorde, svimmade damerna av uppskattning. Det var som att han ”hällde flytande guld genom deras öron och ådror”, som någon samtida kritiker uttryckte det. Därför var han mycket eftertraktad men svårfångad. Han skydde band till beställare och mecenater för att kunna



Geminiani himself (Wikipedia)

vara oberoende och komponera vad och som han ville. Detta retade många som säkert tyckte att han försökte vara märkvärdig. Geminiani ville dessutom punktera mystiken kring musik, såttillvida att han lät trycka upp sina noter för allmänheten. Musiken skulle kunna tydas och spelas, ansåg han, och han tog emot många elever. Han intresserade sig också för folkmusik och i en tid då det vara omodernt förde han in den i sina klassiska kompositioner. Han skrev gärna dansmusik, var mycket nära vän med Rameau och besökte ofta Paris. Pengar tjänade han hellre genom att köpa och sälja konst. Han älskade konsten till och med högre än musiken och samlade hela tiden på bilder och tavlor. Trots att han var så oerhört uppskattad och respekterad av både lyssnare och andra kompositörer, såsom den store Händel själv, så har Geminianis

namn inte levt vidare i samma proportioner och inte heller har hans musik framförts, men i och med denna utgåva så blir det förhoppningsvis ändring på det. Nu väntar vi bara på ”filmen”!

<http://www.hogwood.org/>

<http://newspapers.francescogeminiani.com/>

Händel på Irland

Detta mycket inspirerande föredrag följdes av ”Handel in Ireland”, 1741-42. Katharine Hogg från Gerald Coke Handel Collection lät oss genom bland annat citat ur brev och i bilder, dyka ner i Händels samtida musikliv, just när Händel hade skrivit sin sista opera och efter bara tre veckors arbete avslutat oratoriet Messias. Verket framfördes i Dublins nya konserthall på Fishamble St vid två tillfällen och biljetterna var så eftertraktade att alla damer ombads att lämna sin pocher, det som gör att kjolarna stod ut åt sidorna, hemma, för att så många som möjligt skulle få plats, och det begärde man inte en dam om i första taget på den tiden!

<http://gfhandel.org>

The collected documents of Handel:

<http://bit.ly/oW0OCO>

Digitalisering

Överlag handlade flera seminarier om att sammanföra eller tillgängliggöra olika bibliotek- och samlingars bestånd och resurser genom digitalisering av tjänster och sökkataloger, allt oftare med direktnoter, strömmande ljudfiler och till och med filmsekvenser direkt i katalogposten!

Ett av dessa var punkt nr 3 under den första dagen, som handlade om *Irish composers project – a digital archive for Irish contemporary music* på Irland, där man samlar all information om nya kompositioner, både partitur och ljudfiler, från samtida tonsättare. Talare var Jonathan Grimes från Contemporary Music Centre, Dublin. CMC är Irlands nationella arkiv för ny irländsk musik och som vill främja och tillgängliggöra irländsk musik. Där håller man på med ett digitaliseringsprojekt på 5 år som syftar till att digitalisera samlingarna som innehåller 5.500 partitur och 3000 inspelningar för att sedan kunna läggas



Under tisdagskvällen bjöds konsert med Una Hunt vid flygeln och Ferenc Szücs på cello.
Foto Annika Simms

ut online för forskning. Hur gör man då med copyright? CMC söker tillstånd från kompositörerna i fråga där det är möjligt och upprättar ett avtal. Att de till exempel får spela upp 1 minut av ett stycke eller lägga ut några sidor från ett partitur.

<http://www.cmc.ie/>

<http://www.cmc.ie/digitalarchive/index.cfm>

Irländska kompositörer och poeter

En föreläsning som tangerade denna var Una Hunt's föredrag om att skapa ett digitalt arkiv, *The National Archive of Irish Composers*, med historisk irländsk musik. Una Hunt är pianist och professor vid University College Dublin. Det har varit en allmän uppfattning att Irland inte har några klassiska kompositörer och en av orsakerna är att de inte varit kända och att det inte har funnits tillgång till uppgifter om dem och deras verk, menade Una. Man frågar sig bara var de kvinnliga kompositörerna tagit vägen? Inget nämndes om detta. Syftet är att främja okända, äldre irländska kompositörer för forskare och musiker och målet är en sökbar webbsida med audio- och videofiler där man direkt via katalogposten kan lyssna på *Go to the devil and shake yourself – a favourite irish dance* av John Field. Det bjöds för övrigt på många

vackra musikaliska inslag eftersom samlingen innehåller en hel del harpmusik. Det går bra att lägga ut filer eftersom de som spelar är hon själv eller elever vid musikkonservatoriet. Nyfiken? Gå till: <http://www.naic.ie>

Karen E. McAulay (Royal Scottish Academy of Music & Drama, Glasgow) avslöjade och berättade mer om metaforer och dolda budskap gemensamma för både keltisk och skotsk folkmusik, till exempel den blinda barden med sin harpa, vild natur och ädelstenar som ovärderliga skatter under rubriken *Minstrels and metaphors : The hidden messages in early 19th Century Celtic song collections*.

Grekiska Eleni Mitsiakis föredrag *Joyce, Wilde och Yeats: The unknown influences on popular music* hade varit mer intressant om hon inte hade verkat så uttråkad och tittat ner i sina papper hela tiden. Hennes enorma brytning gjorde heller inte saken bättre. Föredraget handlade i alla fall om att Joyce, Yeats och Wilde har influerat många pop- och rockartister, textmässigt. Joyce har influerat Ed Harcourt, Kate Bush, Van Morrison och The Pogues. Yeats har influerat The Waterboys, Sean Tyeann, Judy Collins och Oscar Wilde, Nick Cave, Velvet Goldmine, Morrissey, U2 och The Smiths. Vi fick höra åtskilliga musik-

exempel vilket ju alltid är trevligt.

Stor tonvikt låg naturligtvis på irländsk musik och nästa föredrag var *When Irish eyes are smiling on Tin Pan Alley* med Carolyn Dow (Polley Music Librarian, Lincoln Libraries, USA). Dow har undersökt hur irländska immigranter har gett upphov till många sånger i den så kallade Tin Pan Alley-traditionen i USA i början av 1900-talet i Broadways kvarter. Irländska sånger var mycket omtyckta och användes ofta i scensammanhang. Kan man inte ana det i en del av den klassiska musikalreper-toaren, även den senare, till exempel hos Sondheim och Lloyd Webber? Många stycken var mycket sentimentala och melodiosa och fick närapå hela landet, oavsett härkomst, att med en tår i ögonvrån drömma sig "tillbaka" till evigt gröna ängar, Killarney, gamla härdade, rynkiga irländska mormödrar och genom titlar som *Calling me home...*, *In my heart...*, *She never kissed anything else than the Blarney stone* men glöm för all del inte att *Every tear is a smile in an irishman's heart!*

Google maps för att lyssna på lokal musik

Ytterligare exempel på hur man med framgång kan kombinera olika verktyg på Internet i sin databas eller katalog ("mash-ups") kom från staten Queensland i Australien där Laurel Dingle (State Library of Queensland, Brisbane) arbetar med ett projekt som hon presenterade under parollen *Putting heritage music on the map: Using geospatial tagging to Highlight Queensland's musical imagination*. Genom att använda Google maps kan man på kartan över Queensland se markerade platser och få både information om och lyssna till lokal musik. En mycket trevlig idé: <http://bit.ly/q2Xb7N>

Samsökning

Ett annat givande föredrag var *"Next generation" search tools: Do they work for music materials?* med Laura Snyder från University of Alberta, Kanada. Hon resonerade kring hur man bäst skulle utveckla söksätt och kataloger för en samlad musiksökning. Flera bibliotek håller på att utforska nya sökgräns-

snitt som tillhandahåller samsökning i olika databaser men det är få som är utvecklade för musiksökning. På University of Alberta, Edmonton låter de sina användare prova tre olika typer av söksätt. En traditionell online katalog, en vid namn WorldCat Local (en databas med en massa artiklar från olika skrifter) och en annan, Ebsco Discovery (vilken bygger centrala index för flera datakällor som gör att man snabbt kan söka i flera databaser samtidigt). Man undersöker hur nöjda användarna är med dessa. Snyder menar att musik-

“ “ Vilken fascinerande uppgift att genomsöka äldre herrgårdar efter gamla noter för att undersöka vad som spelades, vid vilka tillfällen och under vilka omständigheter!

bibliotekarier måste fundera på hur en bra musikkatalogsökning ska vara uppbyggd och vad kan de göra för att uppmuntra och främja utvecklingen av detta. Hon menar att bibliotekarierna måste vara tydliga med sina behov, göra användarundersökningar, förespråka bra katalogisering och tillvaratagande av metadata och hitta samarbetspartners inom vår bransch. FRBR bör användas i musikkataloger. Läs vidare om detta på: <http://1.usa.gov/pb6r59>

Vad spelades på en irländsk herrgård?

Sources for the study of music in the Irish country house hölls av Karol Mullaney-Dignam (IRCHSS Government of Ireland). Vilken fascinerande uppgift att genomsöka äldre herrgårdar efter gamla noter för att undersöka vad som spelades, vid vilka tillfällen och under vilka omständigheter! Allra bäst är det om gården varit i samma familjs ägo under flera hundra år och vindarna påfyllda med allt möjligt "skröp" som ingen har orkat gå igenom, däribland gamla noter (med eller utan duvbajs på), dagböcker, brev och utgiftsböcker som talar om



Harpspelerskan Brenda Malloy i Dublin. Foto Lena Nettelblatt

vad som köptes och kanske varför, vilka musiker som anlätades, vad de kostade, hur ofta och när.

Spännande innovativa projekt i Nederländerna och Belgien!

Under rubriken *Visions on music in public libraries – You are your music* fick vi ta del av ett innovativt projekt i Amsterdam mellan stadsbiblioteket och elever från högskoleutbildningar i industriell design som varit på plats på musikavdelningen, tittat, tänkt och reflekterat för att sedan ta fram sina egna prototyper eller system för hur musikintresserade besökare kan både ta del av egna musikupplevelser och andras på biblioteket genom att logga in på ett biblioteks nätverk för detta ändamål: *Discover music on the edge of*

your musical taste and select new starting points to explore. Se gärna deras presentationsvideor! Tänk om detta vore möjligt att få se i våra bibliotek redan idag:

<http://bit.ly/qVlpwR>

<http://bit.ly/nvH744>

Johan Mijs arbetar för Bibnet, ett statligt organ i Belgien inriktat på biblioteksservice, och han berättade om *Envisioning the future of music in public libraries*, där man undersöker möjligheterna för att skapa och erbjuda en service liknande Spotify för bibliotek, med kataloger över strömmande musik, mycket bättre organiserad och indexerad så att bibliotekets erbjudande tillför något som de kommersiella varianterna saknar, baserat på undersökningar av hur yngre upplever musik på nätet.

<http://bit.ly/no51A7> (än så länge på nederländska)

<http://lanaken.bib.fm/> (Ett bibliotek med detta på prov)

Extra tips från föreläsaren: www.22tracks.be (utvalda låtar i olika genrer, valda av dj's och byts ut kontinuerligt)

Demotek, RDA, ISNI och RISM

Bringing the local scene to the public libraries network of Strasbourg – a live collection där Priscilla Winling berättade om hur man på deras bibliotek har satsat på en egen avdelning för lokal musik, lite liknande Demoteket, kändes en smula föråldrat. Att förvänta sig cd-skivor från unga, lokala musiker idag ligger inte i tiden i Sverige då allt handlar om digitala filer, You tube etc. Framöver förväntas vi kanske kunna ha en liknande samling av lokala förmågor med ljudfiler och filmer på webben istället?

Till sist handlade det om *Implementing standards in cataloguing music : RDA implementation* - en paneldiskussion mellan Geraldine Ostrove (Library of

“ “ Man ger en person en identifikationskod istället för verket i sig.

Till exempel två artister med samma namn har olika koder så man kan skilja på dem.

Congress, Washington), Joseph Hafner (McGill University, Montreal och Massimo Gentili-Tedeschi (Biblioteca Nazionale Braidense, Milano). Ämnet var Resource Description & Access, den nya katalogiseringsstandarden som ersätter Anglo-American Cataloguing Rules, 2nd edition och ska vara implementerat vid Library of Congress i januari 2013. Man har nu en testperiod med 50 katalogisatörer som arbetar med detta.

Standarden ger riktlinjer för katalogisering av digitala resurser och ska hjälpa användarna hitta, identifiera, välja och få tillgång till den information de söker. Med RDA blir det möjligt att använda klustring (gruppering) av bibliografiska poster för att visa relationer mellan verk och deras upphovsmän. Denna funktion kommer att göra det mer tydligt för användarna vad ett verk har för olika utgåvor, översättningar och fysiska format. Med RDA kan användarna också lägga till sina egna anteckningar i verket online. Läs mer på <http://www.rda-jsc.org/docs/rdabrochure-swe.pdf>

Andrew MacEwan (British Library, Boston Spa) talade om *ISNI - The international standard name identifier* - en ny ISO-standard (till exempel ISSN, ISBN) innebär att en identifieringskod ges till alla som bidrar till ett verk. Man ger en person en identifikationskod istället för verket i sig. Till exempel två artister med samma namn har olika koder så man kan skilja på dem. Det säkerställer att man får fram rätt person vid en sökning och att copyrigheten går till rätt person. Vanliga namn som Gunnar Svensson identifieras genom en unik kod så man hittar just den Gunnar Svensson man är ute efter. Bibliotek kan även utbyta kataloginformation på detta sätt. Organisationen ISNI Agency International Agency ska själva skapa referensdatabasen och ansvara för administration och styrning.

Några ord om projektet RISM också - *Répertoire internationale des sources musicales*. I deras katalog finns stora mängder poster till noter och böcker på institutioner runt om till glädje för forskare och arbetet fortgår: <http://www.rism.info/>

Träsmak men mersmak

Självklart var vi på många fler föredrag än de som nämnts här, men de här tyckte vi var mest relevanta och intressanta för oss i vårt dagliga arbete. Tyvärr hade man kunnat önska lite mer inlevelse från fler av föredragshållarna och mindre innantilläsning och att de icke engelsktalande, med brytning, tagit det lite lugnare för att verkligen försäkra sig

om att budskapet gått fram, men på det hela taget var det en mycket trevlig och intressant konferens som gav nya perspektiv och insikter om vad som händer i musikbiblioteks- och arkivvärlden.

Stort tack för att vi fick bidra till att göra detta oförglömliga deltagande möjligt. Det har varit roligt, intressant och givande, och träsmaken i baken till trots, så har vi definitivt fått mersmak!

Trinity College: <http://www.tcd.ie/>

<http://www.iaml.info/>

<http://iaml.montreal2012.info/>

Om artikelförfattarna

Anna Hedman arbetar inom Audiovisuella medier på Kungliga biblioteket där hon katalogiserar fonogram, det vill säga ljudinspelningar, mest musik, och jobbar inom den publika verksamheten.

Annika Simms arbetar på Västerås stadsbibliotek med att tillhandahålla musik i alla former och inspirera en musikintresserad allmänhet i alla åldrar, för musikstuderande, musklärare eller yrkesmusiker i Västerås.

IAML i bilder

Fotograf: Okänd



Agneta Wibstrand, Ingrid Johansson, Hanneke Kuiper, Annika Simms, Boel Enbågen och Ingemar Johansson.



Guidning i Glendalough. Foto Ingemar Johansson



Musiker med bodhran vid Molly Malones fötter. Foto Ingemar Johansson

Summary in English

In this issue you can read about

- The Centre for Swedish Folk Music and Jazz Research has celebrated its 60th anniversary with a two day seminar and a dinner party with lots of music. Eric Hammarström reports from the celebration.

- Annika Simms and Anna Hedman both got a scholarship from the Swedish IAML branch to go to the IAML conference in Dublin. They write an interesting report from their first meeting with IAML.

- Marina Demina got a scholarship from Tobias Norlind foundation to go to Moscow and study music by and documents relating to the Swedish composer Wilhelm Harteveid (1859-1927) who lived in Russia from 1877-1918.

- This year the librarians in music teaching institutions held their annual meeting in Stockholm. They discussed different matters concerning their daily work and listened to a lecture held by Susanne Suttner and Mattias Arveheim from Svensk musik about the digitization of their collection.

- Paul-Christan Sjöberg has written a tribute to 200th year anniversary of Franz Liszt .

- You can also read a short text about the public library and the library of the music high school in the city Malmö, southern Sweden.

- Finally Johanna Grut has written about a conference about musicological research in Sweden today.

IAML i bilder 2011



Kerstin Carpvik, Annika Simms och Boel Enbågen. Foto Ingemar Johansson



En säckpipblåsare hälsade välkommen i Glendalough.
Foto Ingemar Johansson



Anthony Gordon från organisationskommittén, festklädd i kil. Foto Ingemar Johansson



Unga gammelmusikant i Dublin. Foto Lena Nerelbladh



O'Neill's, klassisk pub. Foto Ingemar Johansson